

Den grå planet
af Helle Perrier

Undervisningsmateriale af Kia Lundsgaard og Tanja R. Bisgaard

Målgruppe: Mellemtrinnet

Til læreren

”Den grå planet” er en del af Klodebøger-serien fra Forlaget KRABAT. FN’s Verdensmål danner rammen om handling og tema i de skønlitterære bøger for elever på mellemtrinnet.

Temaet for denne bog er megabyer – med alle de udfordringer, de bringer med sig i forhold til blandt andet fattigdom, ulighed, infrastruktur og bæredygtighed.

Drengen Sam bor sammen med sin mor og søster i den fattige del af Lagos, Makoko. Faderen er død, og det er derfor Sam, der skal skaffe penge til familiens overlevelse. Sam er ”løber”, den hurtigste i byen – det er et slags bybud, der løber ærinder gennem byens gader. En dag får Sam en helt særlig opgave af Boss Kwento, en opgave, som Sam dybest set godt ved er farlig, men han har brug for de ekstra penge, opgaven giver. Der er dog mange mennesker, der er interesseret i Sam, og ikke mindst det han bærer med sig. Sam kommer ud på en farefuld færd, som han helt sikkert helst havde været foruden.

På rejsen bliver han og læseren også opmærksom på de store forskelle, der er mellem land og by og mellem rig og fattig.

Undervisningsmaterialet

”Den grå planet” er inddelt i tre dele, og undervisningsmaterialet lægger op til, at der arbejdes med de tilhørende del-opgaver efter den enkelte del er læst, men det er også muligt at læse hele bogen og derefter arbejde med undervisningsmaterialet.

Derudover er der før- og efter læsningsopgaver.

Før-opgaverne har til formål at gøre eleverne opmærksom på de seks udvalgte verdensmål, som bogen bygger på, for derved løbende at kunne perspektivere Sams oplevelser i forhold til de emner, som verdensmålene fokuserer på.

Efter-læsning øvelserne skal skærpe elevernes fokus på de illustrationer, der er skabt til bogen, ligesom de kort skal vurdere bogen.

Opgaverne er en blanding af forståelsesspørgsmål og tolkningsopgaver til tekst og personkarakteristik samt små opgaver omkring adjektiver.

Sidst i materialet er der forslag til besvarelse af opgaverne: 10 ords resumé-digt og bio-digt som læreren kan bruge til inspiration, ligesom der er en liste over de personer Sam møder i bogens første del.

Fagformål

Kompetenceområde: Læsning

- Eleven kan sammenholde teksters formål og indhold med læseformål
- Eleven har viden om ord og udtryk, der forklarer nyt stof
- Eleven kan vurdere teksters perspektiv på et emne

Kompetenceområde: Fortolkning

- Eleven har viden om at læse på, mellem og bag linjerne
- Eleven har viden om motiv og tema
- Eleven kan sætte det læste i forhold til tekstens samtid

Læringsmål

- Eleverne får kendskab til FN's Verdensmål, og hvilken betydning de har for verden nu og i fremtiden
- Eleverne kan forholde sig til, hvilke abstrakte begreber, der bliver levendegjort gennem litteraturen
- Eleverne kan selv komme med bud på, hvad den enkelte kan gøre for, at verdensmålene bliver nået

Før læsning

Vi foreslår, at eleverne læser om verdensmålene sidst i bogen, inden de går i gang med Den Grå Planet for at skabe en forforståelse for de tematikker, romanen lægger op til.

Forslag til før-læsning

Opgave 1: Læs om ét af verdensmålene – giv hver elev en post-it, hvor de skal skrive, hvad de ser som det største problem under netop det punkt. Sedlerne kan hænges op i klassen. Gå derefter videre til næste mål og så fremdeles.

Opgave 2: Bed eleverne, i grupper, om at kategorisere de problemer, der er skrevet ned: Hvad ser I som det største problem, det næststørste osv. ud fra teksten. Seks mål – seks grupper.

Derefter kan bogen læses.

Til læreren

Nedenstående modeltekster kan være til inspiration for læreren, når opgaverne skal præsenteres, eller måske som en starter til de elever, der kan finde det vanskeligt selv at komme i gang med at skrive.

Elevopgaven:

Et ti ords resumé-digt har en fast struktur, som du skal følge.

10 ord er ikke mange, derfor skal du overveje, hvilke ord du bruger, så dit ti ords resumé-digt bliver så præcist som muligt i forhold til, hvad du mener om den tekst, du har læst.

Titel

2 ord: Bogens hovedperson

3 ord: Bogens tema

4 ord: Bogens handling

1 ord: Læseoplevelsen

Forslag: 10 ords resumé-digt og Bio-digt

Den grå planet

Seje Sam

En ny verden

Sam oplever noget spændende

Medrivende

Den grå planet

Sam Løber

Verdensmål, venskab, overlevelse

Sam arbejder, bliver forfulgt

Spændende

Elevopgaven:

Bio-digt har til formål at lave en personkarakteristik, hvor du som læser skal forestille dig, hvilke tanker og følelser, personen har ud fra, hvad du har lært om ham/hende i teksten.

Bio-digtet følger en fast struktur.

1. Fornavn
2. karaktertræk (3 træk)
3. Det vigtigste slægtsforhold
4. Elsker ... (3 ting)
5. Føler ... (3 ting)
6. Trænger til ... (3 ting)
7. Frygter ... (3 ting)
8. Vil give ... (3 ting)
9. Drømmer om ... (3 ting)
10. Bosted
11. Efternavn/job

Til Læreren

Bio-digt

1. Sam
2. Modig, loyal, hjælpsom
3. Søn af sin mor
4. Elsker sin mor, søster og sit hjem
5. Føler sig langt væk, skyldig, vred
6. Trænger til at få chippen ud af hånden, komme hjem, slappe af
7. Frygter Tobi, Boss Kwento, aldrig at komme hjem
8. Vil give penge til familien, Elias sin hjælp, hvad som helst for at overleve
9. Drømmer om et andet liv, at være glad, at Tobi lader ham være i fred
10. Makoko
11. Løber